

Deficit bugetar de 5,68% din PIB în 2023 (Ministerul Finantelor)

Executia bugetului general consolidat pe anul 2023 s-a încheiat cu un deficit de 89,90 miliarde de lei, respectiv 5,68% din PIB, în scadere de la 5,76% cât a reprezentat soldul negativ al anului 2022, potrivit datelor afisate marti de Ministerul Finantelor.

Veniturile totale au însumat 521,45 miliarde de lei anul trecut, în creștere cu 13,3% de la an la an, pe fondul încasarilor din fonduri europene, impozitul pe salarii și venit și contributii de asigurari. Cheltuielile bugetului general consolidat în suma de 611,35 miliarde de lei au crescut în termeni nominali cu 13% comparativ cu anul precedent, menținându-și ponderea la nivelul de 38,6% din PIB.

Pe partea de venituri, Ministerul Finantelor noteaza ca au fost consemnate evolutii favorabile, însa mai temperate, și în cazul veniturilor din TVA, impozitul pe profit și venituri nefiscale.

Încasarile din impozitul pe salarii și venit au totalizat 40,41 miliarde de lei, înregistrând o creștere de 19,9% (an/an), determinata de sporul încasarilor din impozitul pe veniturile din pensii (41,8%) și impozitul pe dividende (32,3%), încasarile aferente declaratiei unice consemnând, de asemenea, o dinamica pozitiva, de 11,8%. Totodata, veniturile din impozitul pe salarii au înregistrat un avans de 11,2%, sub evolutia fondului de salarii din economie (15,6%), dinamica acestei categorii de încasari fiind influentata de extinderea în sectorul agricol și industria alimentara a facilitatii acordate salariatilor din constructii, de noile masuri fiscale privind modificarea deducerilor personale introduse prin O.G. nr. 16/2022, neimpozitarea sumei de 200 lei/luna pentru salariatii care încaseaza salariul minim brut, majorarea salariului minim brut pe tara și modificarea reglementarilor facilitatilor fiscale pentru salariatii ce desfasoara activitati de creare de programe pentru calculator (Legea nr. 296/2023).

Contributiile de asigurari au înregistrat 158,66 miliarde de lei, în creștere cu 13,4% (an/an). Ca și în cazul impozitului pe salarii, dinamica acestora s-a situat sub evolutia fondului de salarii din economie, ca efect al extinderii în sectorul agricol și industria alimentara a facilitatii acordate salariatilor din constructii, conform Legii nr. 135/2022, al masurii privind încetarea de la plata a CASS pentru veniturile din pensii mai mari de 4.000 lei și restituirea, începând cu 1 martie 2023, a sumei retinute cu titlul de CASS din veniturile din pensii (efect bugetar de -0,7 miliarde lei), al neincluserii în baza lunara de calcul a contributiilor sociale obligatorii a sumei de 200 lei/luna pentru angajatii care încaseaza salariul minim brut pe tara, respectiv al modificarii reglementarilor privind facilitatile fiscale acordate salariatilor din sectorul constructii, agricol, industria alimentara și a activitatilor de creare de programe pentru calculator.

Încasarile din impozitul pe profit au însumat 29,13 miliarde de lei, consemnând o creștere de 9,2% (an/an), sustinuta de avansul încasarilor din impozitul pe profit de la agentii economici (12,1%) și de la bancile comerciale (13,5%), atenuat însa de redirectionarea din impozitul pe profit a sumei de -0,8 mld lei pentru efectuarea de sponsorizari și/sau acte de mecenat sau acordarea de burse private (conform Legii nr. 322/2021).

Încasarile nete din TVA au înregistrat 104,33 miliarde de lei, în creștere cu 10,9% (an/an). Comparativ cu dinamica înregistrata anul trecut, în 2023 se remarca o evolutie mai temperata a acestei categorii de venituri, explicata atât de decelerarea bazei macroeconomice relevante (și pe fondul unui efect de baza ridicat aferent anului anterior), cât și de majorarea restituirilor de TVA cu 8,2%, fata de nivelul rambursat în aceeași perioada a anului trecut (30,3 miliarde de lei în 2023, comparativ cu 28 miliarde de lei în 2022), explica sursa citata.

Veniturile din accize au însumat 37,26 miliarde de lei, consemnând o creștere de 5,5% fata de nivelul de anul trecut. În structura, încasarile din accizele pentru produsele din tutun au înregistrat un avans de 10,4% (influentat și de creșterea accizei la tigarete de la 1 aprilie 2023), în timp ce dinamica încasarilor din accizele pentru produsele energetice a devenit pozitiva (1,1%), pe fondul evolutiei favorabile înregistrata în luna decembrie

(+23,3%). Evolutia lunara a încasarilor din accize prezinta în general o volatilitate mai ridicata, determinata de politica operatorilor economici de antrepozitare fiscala a produselor accizabile, subliniaza MF.

Veniturile nefiscale au însumat 42,66 miliarde de lei, consemnând un avans de 7,5% (an/an), sustinut de încasarile din dividende si sumele din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de sera. Pe de alta parte, s-a înregistrat o diminuare a încasarilor din redevente - pe fondul evolutiei descendente a preturilor energiei, respectiv a varsamintelor din veniturile nete ale BNR. Sumele rambursate de Uniunea Europeana în contul platilor efectuate si donatii au totalizat 67,71 miliarde de lei, în crestere cu 39,8% (an/an).

Pe partea de cheltuieli, cele de personal au însumat 132,7 miliarde de lei, în crestere cu 12,8% comparativ cu anul precedent. Exprimate ca pondere în PIB, cheltuielile de personal si-au mentinut ponderea la nivelul de 8,4% din PIB.

Cheltuielile cu bunuri si servicii au fost 77,16 miliarde de lei, în crestere cu 6,5% comparativ cu anul 2022. O crestere se reflecta la bugetele locale, respectiv 3,3% comparativ cu anul precedent, precum si la bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate de 17,1% pentru decontarea medicamentelor cu si fara contributie personala si a medicamentelor utilizate în programele nationale de sanatate.

Cheltuielile cu dobânzile au fost de 30,62 miliarde de lei, cu 1,53 miliarde de lei mai mult fata de anul precedent, respectiv 5,2% comparativ cu anul anterior.

Cheltuielile cu asistenta sociala au fost de 191,01 miliarde de lei, în crestere cu 9,6% comparativ cu anul precedent. Evolutia cheltuielilor cu asistenta sociala a fost influentata, în principal, de majorarea, de la 1 ianuarie 2023, a punctului de pensie cu 12,5%, respectiv de la 1.586 lei la 1.785 lei, a nivelului îndemnitatiei sociale pentru pensionari (pensia minima) de la 1.000 lei la 1.125 lei, de acordarea unui ajutor financiar pensionarilor sistemului public de pensii, pensionarilor din sistemul pensiilor militare de stat si beneficiarilor de drepturi prevazute de legi cu caracter special platite de casele teritoriale de pensii/casele de pensii sectoriale ale caror venituri lunare sunt mai mici sau egale cu 3.000 lei, precum si de acordarea celei de-a 13-a îndemnitatii pentru persoanele cu dizabilitati sub forma unei îndemnitatii compensatorii.

Cheltuielile cu asistenta sociala au fost influentate si de platile suportate de la bugetul de stat pentru compensarea facturilor aferente consumului de energie electrica si gaze naturale, respectiv pe anul 2023, care au fost în suma de 4,50 miliarde de lei, precum si de majorarea alocatiilor de stat pentru copii începând cu 1 ianuarie 2023.

Cheltuielile cu subventiile au fost de 18,01 miliarde de lei, în principal, aceasta suma reprezinta subventii pentru transportul de calatori, pentru sprijinirea producatorilor agricoli, precum si pentru schema de compensare pentru consumul de energie electrica si gaze naturale al consumatorilor noncasnici (6,05 miliarde de lei) care reprezinta 33,58% din total subventii.

Alte cheltuieli au fost de 10,91 miliarde de lei, reprezentând în principal, sume aferente titlurilor de plata emise de Autoritatea Nationala pentru Restituirea Proprietatilor, conform legislatiei în vigoare, burse pentru elevi si studenti, sustinerea cultelor, alte despagubiri civile.

Cheltuielile privind proiectele finantate din fonduri externe nerambursabile (inclusiv subventiile de la Uniunea Europeana aferente agriculturii) au fost de 78,41 miliarde de lei, cu 53,98% mai mari comparativ cu anul precedent.

Cheltuielile pentru investitii, care includ cheltuielile de capital, precum si cele aferente programelor de dezvoltare finantate din surse interne si externe, au fost în valoare de 100,66 miliarde de lei, în crestere cu 38,8% comparativ cu anul anterior, când au fost în valoare de 72,53 miliarde de lei. De asemenea, se observa o crestere a ponderii

investitiilor finantate din fonduri externe nerambursabile postaderare, acestea reprezentând 61,58% din totalul cheltuielilor pentru investitii, se mai arata în documentul Ministerului Finantelor.

Ministrul Finantelor, Marcel Bolos, a anuntat, la începutul acestui an, ca România ar putea încheia 2023 cu un deficit bugetar sub 5,7%.

Bugetul pentru acest an este construit pe un deficit în scadere la 5% din PIB.